

ELŐSZÓ

A kézikönyvünk célja, hogy tudományos igényű, átfogó áttekintést adjon a magyar alkotmányjogról, önálló fejezetekben dolgozva fel az alkotmányjog témaköreinek jelentős részét. Célunk egy olyan, egységes szemléletű és szerkezetű, áttekinthető munka megalkotása, mely a közjogi tanulmányok mértékadó forrásává válhat.

Kiindulópontunk a magyar alkotmányosság. A mindenkor hatályos alkotmány – jelen esetben az Alaptörvény – a nemzeti alkotmányosság egy fontos sarokköve, az alkotmányértelmezés nem oldódhat el teljesen az alapul szolgáló normától. A nemzeti sajátosságok mellett nem hagyható figyelmen kívül, hogy Magyarország nem sziget: az Európai Unió és a tágabb nemzetközi közösség alkotmányos folyamatai nem csupán érintik, hanem annak szükségszerű részese. A kutatás elvi alapja, hogy történelmi hagyományaik és a jelenkori folyamatok együttes figyelembevétele nyújt segítséget az egyes intézmények, szabályozások elemzéséhez és megértéséhez.

Az elvi alapvetést követően vizsgáljuk a magyar alkotmányjog alapvető elveit: a szuverenitást, a demokráciát, a jogállamot és a hatalmi ágak elválasztását. E már-már közhelyesen használt fogalmak jelentéstartalma nem egységes, így egyes esetekben több lehetséges értelmezés párbeszédére törekedtünk.

Az alapjogok elemzése tekintetében nem törekedtünk teljes körűsége. Egyes személyhez fűződő és politikai jogok példáján keresztül azt kívántuk bemutatni, hogy az alapjogok gyakorlásának és védelmének milyen aktuális kérdései vannak. Az alapjogvédelem elemzése ugyanakkor nem lehetséges az intézményrendszer ismertetése nélkül.

A társadalmi életben nem csupán az egyén játszik fontos szerepet, hanem az egyének által létrehozott közösségek is. A kutatás célul tűzte ki annak vizsgálatát, hogy az alkotmányjognak milyen feladata van a természetes életközösségek (pl. házasság, család) és a társadalmi aktivitásban részt vállaló közösségek (pártok, civil szféra) irányában.

Álláspontunk szerint értéksemleges állam nem létezik. Így vizsgálja a munka, hogy az államnak milyen kulturális és szociális elkötelezettsége lehet, illetve milyen felelősséggel tartozik a jövő nemzedékek védelme érdekében.

Az alkotmányjogon belül több kérdésben van kanonizált, „mainstream” álláspont, más kérdések alkotmányjogi eldöntésében pedig nincs egységes álláspont a tudomány művelői között. Kötetünk az egyes témakörök kapcsán arra is keresi a választ, hogy a tételes szabályok eltérő értelmezése mögött milyen okok húzódnak.

A kötet szerzői elsődlegesen a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának oktatói. Állandó célunk, hogy az egyéni kutatások mellett közös szellemi alkotások is létre jöjjenek, és ekként hozzájáruljunk ahhoz a szakmai párbeszédhez, ami a katolikus egyetem sajátos küldetése.

A Szerkesztők